

یادداشت روز

تلنگرهای نامه حسین علیزاده

چهارسویه یک امتناع

فربیز ر ستمی

● سوخته از آتش دیگر ز نخست /تویی از آتش دیگر در دود... «نیم»

فرزانه و گرانمایه، استاد علیزاده؛ درود مرا بپذیرید.

نامه انسانی، محترمانه و تاریخی-تان برای نپذیرفتن نشان شوالیه، تیره پشتم را لرزاند و دوباره دیدم که تاریخ فرهنگ این سرزمین چگونه قله‌هایش را رقم می‌زند. گرچه هیچ‌گاه افتخار شاگردی مستقیم شما را نداشت‌ام. اما کماکان به‌همراه نسل خودم از منش آزادی‌گی و فرازمندی شما می‌آموزیم و یک‌بار دیگر بزرگی‌تان را دیدیم. یک‌بار دیگر به ما آموختید که مرز ظریف شکوهمندی زیبا و غرورورزی زشت را به خودمان متذکر شویم. یک‌بار دیگر آموختیم که اعتمادبه‌نفس و عزت‌نفس فقط‌فقط و فقط در پرتو انکا به داشته‌های فرهنگی خودمان مقبول و دل‌انگیز است. یک‌بار دیگر عظمت و بزرگی ایران را به‌عنوان یک‌پهنه ارزنده فرهنگی به جهان یادآور شدید. شما با این اقدام بزرگ فرهنگی به ما نشان دادید که گذر از «من» چقدر زیاست. نشان دادید که شاگردی فردوسی، فارابی، عبدالقادر و صفی‌الدین عارف‌قزوینی و درویش‌خان و بسیاری دیگر از اندیشمندان آزاده این سرزمین چقدر آدمی را باشکوه و ارزشمند می‌کند. در این چاکبک برتری‌جویی‌های غیرانسانی جهان امروز به ما آموختید که چگونه از فرهنگ وزین موسیقایی‌مان به‌سود تمام بشریت دفاع کنیم و داشته‌هایمان را خوار نشماریم به گرمای بداریم. به‌یاس همه این آموخته‌ها به‌عنوان نسل بعد از شما برایتان سر تعظیم فرود می‌آوریم و دستانت را به گرمی می‌فشاییم و با کمال احترام به استادان بزرگی که از این پیش‌نشان شوالیه را به‌شایستگی دریافت کرده‌اند ارزش اقدام شما را در این برهه تاریخی از نگاهی دیگر به تماشا می‌نشینیم. این اقدام شما دست‌کم چهارسویه مهم دارد: نخست، رویکرد فروتنانه‌سرِفروآوردن در برابر مردمانی است که در تاریخ فرهنگشان، چون شما کم نیافریده‌اند و امید دارم که همراه اینگونه باشیم و باشند و از-حرام مدگرابه‌رسانه‌ای جهان دور چشمانمان را از ازارش‌های اصلی خودمان دور نگرداند. که این مهم درسی است نیکو برای همه و به‌ویژه برای موسیقیدانانی که غرق حواشی‌اند.

دومین، رویکرد گرانمایه‌شردن ارزش‌های موسیقایی ایران و یادآوری مهم‌انگاشتن هر آن چیزی است که به همت بزرگانی از نسل‌های پیشین تا نسل شما برایمان باقی مانده است. این اشاره رهیافتی است به جست‌وجوی هرچه‌بیشتر در ادبیات موسیقی سرزمینمان برای خلق آثاری تازه و جهانشمول توسط نسل‌های بعدی که صبورانه و با تعمق بکوشند و چیزی کم نگذارند.

سومین، درس بزرگ و گوشزد به موقعی است به نسل‌های بعد از شما که همت، آزادی، آزاداندیشی، شرافت انسانی و اعتمادبه‌نفس را در دامن همین فرهنگ موسیقایی آموخته‌ایند و این‌نه قیمت می‌پذیرد و نه فروختنی است.

و چهارمین، تلنگری است به مسوولان فرهنگی ما که همراه دیر می‌جنبند و شاخک‌های حساس را به فراموشی سپرده‌اند. اگر فرانسویان جایزه‌ها و نشان‌های ارزشمندی از این‌دست دارند، برای داشته‌های فرهنگی جهان و دستاوردهای بشری ارزش قایلند. با این نگاه از مردم و مسوولان فرهنگی فرانسه که خود، سرزمین هنر و فرهنگ است، پیاس‌گزاریم. اما چرا ما جایزه و نشان فارابی، صفی‌الدین، عبدالقادر، درویش‌خان، وزیری، صبا، شهناز، کسایی و دیگر بزرگان نداریم؟ چرا پیش‌دستی نمی‌کنیم؟ حسین علیزاده بسیار بیش از عصر فرهنگی‌اش، اثر و ارزش فرهنگی خلق کرده است. چرا این حکایت در کمال بی‌انصافی آدمی عادی دیده می‌شود؟گرچه همه لحظات زندگی شما قرن‌ها چواین متعدد مردمانی است که پشت همان «در کوچه عشق» مثل شما انتظار می‌کشند. اما چشمداشت ما از مدیران فرهنگی کشورمان بسیار فراتر از این حکایت‌های پنهانی است. نیک می‌دانیم که هیچ جایزه و نشانی چیزی به عظمت کشف و شهودهای موسیقایی شما و هنرمند خلق دیگری نمی‌افزاید و هیچ پسوند و پیشوندی چنانکه خود نیز اشاره کرده‌اید به شکوه شما افزون نمی‌کند. اما هنگامی که این نشان از جای دیگری پیشنهاد می‌شود دلمان به درد می‌آید که چرا از این پیشین از خودمان یک هدیه بزرگ و بین‌المللی دریافت نکردید؟

شاید نشان و جایزه ما به شما ماندن برسر عهده‌ی است که نسل شما پایند آن بود. ما نیز فرزندان همین فرهنگ موسیقایی هستیم با این تفاوت که افزون بر آثار استادان کهن، از نسل شما نیز بسیار آموختیم.

برایتان سلامت، سرفرازی و خلق مداوم آرزو می‌کنم. همچنین مراتب قدردانی و سپاسم را از

بزرگمرد موسیقی ایران، جناب آقای علی رهبری که از پس این‌همه‌سال دوری، کماکان ارزش‌های فرهنگی‌مان را با این مایه از حساسیت و موشکافی

یادآور می‌شوند؛ تقدیم می‌کنم.

با احترام فراوان.

فرانک آرتا: برای خبرنگاران فرهنگ و هنر سه‌شنبه‌ها، روز «سخنگو»ست. خبرنگاران به ساختمان مجاور وزارت ارشاد در «پارستان» می‌روند و از هر دری می‌پرسند. سوال‌ها، گاه، جنجالی است و اغلب هم تیتروار. این سه‌شنبه هم حسین نوش‌آبادی، به روال هفته‌های گذشته صبحش را با خبرنگاران سر کرد. در سه‌شنبه این هفته او به موضوعاتی همچون میزان بودجه فرهنگی کشور در سال۱۳۹۴، چگونگی تمدید مجوز کتاب‌ها، علت استعفا‌ی مدیر خانه کتاب، اعتراض به حضور برخی از داروان دوسالانه عکس، اهدای اسکات‌های جایزه ادبی «جلال»، تعامل با مدیریت جدید صدواسیمیا، معافیت مالیاتی چاپخانه‌ها، احیای ارکسترهای سمفونیک و ملی پاسخ داد. پرسش خبرنگاران درباره جمع‌آوری کتاب «زندگی‌نامه شهید همت» از دیگر موارد حاشیه‌ساز این نشست بود.

جمع‌آوری کتاب شهید‌همت؟

جمع‌آوری کتاب «زندگی‌نامه شهید همت» در یکی، دوروز گذشته باعث ایجاد شایعاتی شده؛ شایعاتی که هنوز صحت آن، تایید نشده است. از یک‌طرف این شایعات مبنی بر جمع‌آوری این کتاب به‌دلیل ناراضایی خانواده شهید همت است و از سوی دیگر نویسنده کتاب و مسوولان وزارت ارشاد همچون علی شجاعی‌صاین، مدیر دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی صحت این موضوع را تایید نکرده‌اند. شجاعی صاین همچنین به مهر گفت: مطابق اعلام نویسنده، اصلاحات لازم در مورد این کتاب در چاپ دوم آن اعمال می‌شود. نوش‌آبادی نیز در بخشی از صحبت‌های خود در واکنش به این خبر گفت: «من از چندوچون این ماجرا اطلاع ندارم، اما وقتی کتاب مراحل قانونی را طی می‌کند با نظرات دیگران و انتقادات نمی‌توان آن را جمع‌آوری کرد. اگر دیگران انتقادی به کتاب داشته باشند باید به نویسنده منتقل کنند که در چاپ‌های بعدی اصلاح کند.»

انحلال «ستاد صیانت»؟

یکی از موضوعاتی که در این نشست از آن سوال شد، خبر انحلال «ستاد صیانت و حمایت از محصولات فرهنگی» از سوی وزارت ارشاد در هفته گذشته بود. نوش‌آبادی در این مورد چنین توضیح داد: «انحلال ستاد به معنای تعطیلی حمایت‌ها نیست، بلکه این وظیفه به معاونت‌ها و بخش‌های مرتبط تفویض شد. به‌طور مثال وقتی سازمان سینمایی وظیفه دادن مجوز ساخت و نمایش فیلم‌ها را عهده‌دار است، همزمان باید از این محصولات هم حمایت کند.»

بودجه سال ۹۴

معاون حقوقی و پارلمانی وزارت ارشاد در پاسخ به چگونگی افزایش میزان بودجه فرهنگی کشور در سال۱۳۹۴ گفت: «نظام بودجه فرآیندی دارد که باید طی شود. پیش از پایان مراحل نمی‌توانیم درباره میزان و رقم بودجه اظهارنظر کنیم. چون دولت باید ایچه بودجه را به مجلس بدهد و مجلس هم در کمسیون‌های مختلف آن را بررسی کند. البته بدیهی است که باید به بودجه وزارت ارشاد به دلیل جایگاهش توجه ویژه‌ای شود. ولی با این حال پیش‌بینی افزایش در بودجه داشتیم و امیدواریم رقم بودجه با ۲۰درصد رشد مواجه شود. گرچه کاهش قیمت جهانی نفت روی این مساله تأثیر خواهد گذاشت. ضمن اینکه با توجه به رهنمودهای مقام‌معمّر‌هبری مبنی بر عملی‌شدن اقتصاد مقاومتی، میزان اعتبارات براساس اولویت‌ها اختصاص خواهد یافت.»

تمدید مجوزهای کتاب

نوش‌آبادی در ادامه به تشریح چگونگی روند تمدید مجوزهای کتاب پرداخت: «برای چاپ اول کتاب‌ها طبیعی است روند ممیزی طی شود. برای چاپ‌های بعدی هم از آنجا که نویسنده با توجه به بازخورد‌های کتابش اصلاحاتی را اعمال می‌کند، طبیعتا دوباره مراحل دریافت مجوز را طی می‌کند ولی مسیرش کوتاه‌تر است.»

ارتباط با مدیر جدید صدواسیمیا

او در ادامه به ارتباط گسترش فرهنگ کتابخوانی و تعامل با مدیریت جدید صدواسیمیا اشاره کرد و گفت:

هنر

نوش‌آبادی تأکید کرد

جمع‌کردن خودسرانه کتاب؛ ممنوع

بودجه سال ۹۴

معاون حقوقی و پارلمانی وزارت ارشاد در پاسخ به چگونگی افزایش میزان بودجه فرهنگی کشور در سال۱۳۹۴ گفت: «نظام بودجه فرآیندی دارد که باید طی شود. پیش از پایان مراحل نمی‌توانیم درباره میزان و رقم بودجه اظهارنظر کنیم. چون دولت باید ایچه بودجه را به مجلس بدهد و مجلس هم در کمسیون‌های مختلف آن را بررسی کند. البته بدیهی است که باید به بودجه وزارت ارشاد به دلیل جایگاهش توجه ویژه‌ای شود. ولی با این حال پیش‌بینی افزایش در بودجه داشتیم و امیدواریم رقم بودجه با ۲۰درصد رشد مواجه شود. گرچه کاهش قیمت جهانی نفت روی این مساله تأثیر خواهد گذاشت. ضمن اینکه با توجه به رهنمودهای مقام‌معمّر‌هبری مبنی بر عملی‌شدن اقتصاد مقاومتی، میزان اعتبارات براساس اولویت‌ها اختصاص خواهد یافت.»

سخنگوی وزارت ارشاد همچنین در پاسخ به سوالی مبنی بر اختصاص یک‌درصد از بودجه دستنگاه‌های دولتی به فعالیت‌های هنری - فرهنگی گفت:«این طرح نه به مجلس که به دولت پیشنهاد شده بود و اگر در دولت تصویب شود و مجلس هم با آن موافقت کند تحول بزرگی خواهد بود. سال گذشته همین پیشنهاد مطرح شد اما در مجلس به‌دلیل شائبه تحصیل‌نشدن این درآمد تصویب نشد.»

داوران ضدانقلاب؟!

در ادامه جلسه به حضور سه داور با پیشنهاد ضدید با انقلاب در دوسالانه عکس اشاره شد که او نیز در پاسخ گفت: «در هر جشنواره‌ای داوران براساس صلاحیت‌های تخصصی و فنی گزینش و انتخاب می‌شوند. ضمن اینکه صلاحیت‌های عمومی افراد را نهادهای ذی‌ربط تعیین می‌کنند. بنابراین اگر کسی صدیتی با نظام و فرهنگ دینی داشته باشد، جایی در جشنواره‌ها ما نخواهد داشت. منتها اگر این ادعا درباره داوران دوسالانه عکس صحت داشته باشد به این موضوع رسیدگی می‌شود. اما

اگر فردی دو اثر نامناسب جایی ارایه داده باشد و اکنون بخواهد با جمهوری اسلامی همراهی و همکاری کند کنار گذاشته نمی‌شود.»

تکذیب پرونده امنیتی یک مدیر فرهنگی

سخنگوی وزارت ارشاد در ادامه با تکذیب وجود پرونده امنیتی برای مدیر سابق خانه کتاب گفت: ممکن است مدیری اهدافی را برای خودش ترسیم کرده باشد که نتواند در جایگاه مدیریت به آن اهداف دست پیدا کند. او درباره دلیل استعفا‌ی نجفعلی مبرزایی گفت: «دلیل استعفا‌ی مدیر خانه کتاب اشتغالات علمی ایشان است. سکه طبعاً ایشان از مدیران خوب ما هستند که استعفا‌ی‌شان پذیرفته شده است.»

معافیت مالیاتی کتابفروشان

نوش‌آبادی نیز درباره معافیت مالیاتی کتابفروشی‌ها اعمال گفت: «معافیت مالیاتی برای کتابفروشی‌ها اعمال شده و الان داریم تلاش می‌کنیم که چاپخانه‌ها هم از مالیات معاف شوند. اگر هم تاکنون معافیت مالیاتی چاپخانه اعمال نشده به این دلیل است که برخی‌ها می‌گویند همه چاپخانه‌ها فقط کتاب چاپ نمی‌کنند. ولی با این حال تلاش می‌کنیم که معافیت این صنف را هم به دست بیاوریم.» او همچنین درباره احتمال پیوستن ایران به کنوانسیون برن و رم گفت: «لایحه‌ای که به مجلس ارایه شده، نظام جامع قانون حمایت از مالکیت‌های ادبی و فکری و حقوق مرتبط است و ربطی به کنوانسیون‌های برن و ژنو ندارد.»

۴۰۰میلیون برای برپایی ۲ ارکستر

سخنگوی وزارت ارشاد درباره جشنواره‌های مختلف فجر توضیح داد: «جلساتی برای برگزاری جشنواره‌های مختلف فجر برپا شده است. مثلاً پیش از صدفیلم در جشنواره فیلم اعلام آکادمکی کرده‌اند. در جشنواره موسیقی هم از حضور بزرگان و چهره‌های بزرگ موسیقی حمایت می‌کنیم. منتها گاهی مطالبات آنها انتقد بالاست که از توان ما خارج است. ما متعقدیم هنرمندان بزرگ باید خودشان را بیشتر به مردم نزدیک کنند. ضمن اینکه برای برپایی ارکستر سمفونیک و ارکستر ملی چهارمیلیارد تومان تأمین شده، چون رییس جمهور روی این مساله تأکید دارند و در دوماه آینده این ارکستر‌ها شروع به کار می‌کنند. رهبران و گروه‌های ارکستر مشخص شده و دولت هم قبول کرده در بودجه ردیف خاصی برای حمایت از ارکستر ملی داشته باشد. ما برای برپایی این دو ارکستر نیاز به ۴۰۰میلیون تومان در ماه به‌عنوان دستمزد داریم.»

این ۴روز را از دست ندهید!

رونمایی از جدیدترین فیلم‌های مستند در جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت

تا دولت به کمکشان بیاید؛ به آنها سالن و بودجه بدهد تا بتوانند کارشان را روی صحنه ببرند. فیلمسازها هم همیشه منتظر کمک دولت هستند تا فیلم دلخواه‌شان را بسازند؛ ولی ما هیچ‌وقت به این مساله توجه نداریم که چرا خودمان برای خودمان کاری نمی‌کنیم. در واقع این حمایت چرا از طرف خودمان صورت نمی‌گیرد؟» کیانی با تأکید بر عملی شدن اصل ۴۴ قانون اساسی و فعالیت بخش خصوصی، خاطرنشان کرد: «باید فکر کنیم سرمایه‌ای برای کمک به ما وجود ندارد. ما نمی‌توانیم از دولت پول بگیریم و فیلم خودمان را بسازیم. اگر می‌خواهیم فیلم خودمان را بسازیم، باید خودمان درباره بودجه و محل عرضه آن چاره‌ای بیندیشیم. این بارزگر سینما ادامه داد: «خیلی از شرکت‌های خصوصی علاقمندند که اسپانسر فیلم‌های مستند باشند؛ به شرطی که ما هم به آنها نفع برسانیم. روحیه طلبکاری را باید فراموش کنیم و دنبال این باشیم از حامی مالی هم حمایت کنیم. این اتفاق در حوزه هنرهای تجسمی افتاده است. این هنر راه خودش را پیدا کرده و بدون وابستگی به دولت چرخه اقتصادی‌اش را می‌چرخاند.» وی در پایان گفت: «با ظهور انقلاب دیجیتال، راه‌های عرضه آثار مستند بسیار زیاد شده است. شبکه‌های خارجی متعددی برای پخش فیلم‌های مستند وجود دارد که این مستند‌ها را نمایش می‌دهند و باید راه چاره را یاد بگیریم.»

رونمایی از کتاب ضابطی جهرمی

عصر دیروز و در جریان برپایی هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت، مراسم رونمایی از کتاب «شکل‌شناسی و گونه‌شناسی فیلم مستند» نوشته دکتر احمد ضابطی جهرمی با حضور اکبر عالمی، شمس لنگرودی، سید محمدمهدی طباطبایی‌نژاد، علیرضا قاسمخان و شاهین امین (مجری) در سالن شماره ۳ سینما فلسطین برگزار شد. احمد ضابطی جهرمی در آیین رونمایی کتاب جدیدش گفت: از ۷ سالگی فیلم می‌دیدم و از همان زمان سینما روی کارهای من تأثیر گذاشته بود. در هفت سالگی روح بزرگ را در سینما دیدم و از همان موقع تصمیم گرفتم تا آخرین نفس‌ها برای سینما بمانم، زیرا این هنر ایمنحه با احترام و شکوه بزرگ است. وی افزود: برای این کتاب هرچه در توان داشتم را گذاشتم و به عبارتی خود این اثر برگ سبز و تحفه درویش، تمام توان تجربی بود را به کار گرفتم. من با یک کتاب کامل به مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی رجوع کردم و شورای پژوهش مرکز هم بعد از مطالعه، با چاپ این کتاب موافقت کردند و این افتخار بزرگی برای من بود.

خبرسازان

با حضور در «شورایعالی انقلاب فرهنگی»

جنتی درباره جایزه «جلال» گزارش می‌دهد

● شرق: گران‌ترین جایزه ادبی ایران همچنان خبرساز است. کمک شهرداری به برگزارکنندگان جایزه جلال برای تأمین هزینه ۱۱۰سکه‌بهارآزادی و انطیاق آن با اهداف برگزاری این رویداد، موضوعی است که به‌گفته دبیر شورایعالی انقلاب فرهنگی، قرار است وزیر ارشاد در این شورا درباره آن گزارش دهد. جایزه جلال که هفتمین‌دوره آن، اوایل آذر سال‌جاری برگزار شد، یک تفاوت عمده با دوره‌های قبل داشت و آن هم، اعلام برگزیده نهایی بود. براساس مصوبه شورایعالی انقلاب فرهنگی این جایزه، ۱۱۰سکه‌ای است و به همین‌دلیل هزینه بالایی برای برگزارکنندگان آن دربی دارد. به‌غیر از دوره اول، در دوره‌های قبلی برندگان نهایی برای این جایزه اعلام نمی‌شد. هرچند هیچ‌وقت عنوان نشد که دلیل این مساله، به‌خاطر حجم بالای سکه‌های بهار آزادی است و مسوولان نیز به تکذیب این موضوع پرداختند اما این جایزه در سال‌جاری توانست، به برندگان نهایی ۳۸۵سکه اهدا کند. اما این موضوع به‌دور از حاشیه نبود چراکه پیش از برگزاری این رویداد، وزارت ارشاد از کاهش جایزه به ۳۰سکه خبر داد اما تقبل بخشی از هزینه‌های اهدای سکه‌ها از سوی شهرداری، این موضوع را متغیی کرد و جایزه جلال باردیگر، ۱۱۰سکه‌ای شد.
بالین‌همه‌بعد از گذشت نزدیک به دوهفته از برگزاری جایزه جلال، مخبر درزفولی، دبیر شورایعالی انقلاب فرهنگی در بازدید از خبرگزاری «سینسم» در مورد این اتفاق گفت: «وزیر ارشاد بناست هفته آینده درخصوص روند برگزاری هفتمین‌دوره جایزه جلال و تطابق آن با اهداف جایزه، به ششور گزارش ارائه کند.» همچنین محمدحسین نوش‌آبادی، سخنگوی وزارت ارشاد صبح سه‌شنبه، ۱۱آذر در نشست خبری خود گفت: «قطعا آثار انتخاب‌شده در جایزه اسمال جلال آل احمد، منطبق با اهداف و ضوابطی است که در اساسنامه این جایزه آمده است و هیچ‌گونه فاصله‌ای از آن اهداف ندارند.»